

UITSPRAAK 13-019

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep XXX, appellante

tegen

het Bestuur van de Faculteit der Geesteswetenschappen, verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Op 10 oktober 2012 heeft appellante toelating verzocht tot de bacheloropleiding Art History.

Met de op 5 februari 2013 ingekomen brief van 4 februari 2013 tekent appellante beroep aan tegen het besluit van verweerder van 29 januari 2013, waarbij zij voorwaardelijk is toegelaten tot de bacheloropleiding Art History. De voorwaarde is het behalen van de vwo-staatsexamens Nederlands, Engels, Klassieke Culturele Vorming (hierna: KCV), Filosofie en Frans. Verweerder is van mening dat het door appellante reeds behaalde staatsexamen Geschiedenis er niet toe leidt dat kan worden aangenomen dat zij beschikt over kennis van deze voor de opleiding relevante vakken op vwo-niveau.

Door appellante wordt - kort weergegeven – aangevoerd dat zij directe toelating tot de opleiding wenst, gezien haar leeftijd en werkervaring en het feit dat zij in het bezit is van een VWO-deelcertificaat I Geschiedenis.

Bij brief van 2 mei 2013 heeft appellante stukken ingediend die haar beroep onderbouwen. De stukken betreffen diverse getuigschriften en certificaten. Voorts geeft appellante aan dat wordt onderzocht of het door haar behaalde diploma aan de Interhostess School te Den Haag gelijk kan worden gesteld met een propedeuse op HBO-niveau.

Partijen hebben op 15 april 2013 een gesprek gevoerd om een minnelijke schikking te bewerkstelligen. Naar aanleiding hiervan heeft verweerder voorgesteld het aantal staatsexamens terug te kunnen brengen tot drie, te weten de vakken Nederlands, Engels en KCV. Dit heeft er niet toe geleid dat het beroep is ingetrokken.

Bij brief van 3 mei 2013 is een verweerschrift ingediend. Daarin is aangegeven dat appellante geen diploma's van het middelbaar onderwijs heeft overgelegd. De opleiding

Uitspraak
13-019
Blad 2/8

aan het Interhostess College was, in de periode dat appellante deze opleiding volgde, behaald, geen erkende opleiding in het hoger onderwijs. Aangezien de kwalificaties van appellante niet vergelijkbaar zijn met ten minste vwo-niveau, is de colloquium doctum procedure van toepassing en zijn zes vwo-staatsexamens opgelegd. Voor het vwo-staatsexamen Geschiedenis is vrijstelling verleend, nu zij dit onlangs heeft behaald. De werkervaring noopt niet tot verdere vrijstellingen dan reeds verleend in het kader van de minnelijke schikking.

Het beroep is behandeld op 15 mei 2013 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellante is in persoon ter zitting verschenen. Namens verweerder zijn XXX, verschenen.

Appellant overlegt een pleitnota en pleit overeenkomstig. Een afschrift daarvan is aan deze uitspraak gehecht.

Verweerder licht toe dat appellante geen diploma van een middelbare school heeft kunnen overleggen. Appellante kon daarom niet direct worden toegelaten. Op basis van haar vooropleiding en werkervaring is in eerste instantie besloten om zes staatsexamens op te leggen. Voor één daarvan, het staatsexamen Geschiedenis, is een vrijstelling gegeven, nu zij deze al eerder had behaald. De omstandigheid dat appellante dit staatsexamen heeft behaald, is echter geen reden om af te zien van het opleggen van de overige staatsexamens. Naar aanleiding van een gesprek met appellante is het aantal staatsexamens echter teruggebracht naar drie, te weten Nederlands, Engels en KCV. Daarbij is overwogen dat gezien de werkervaring en motivatie, zij een voldoende niveau liet zien om haar tegemoet te komen en de drempel voor toelating tot de opleiding niet onnodig hoog te laten zijn.

Appellante verklaart dat zij van mening is dat zij gezien haar leeftijd en werkervaring het niveau heeft van een afgeronde HBO-opleiding. Aan het vak dat appellante in de afgelopen jaren heeft uitgeoefend, kan je niet beginnen met één jaar HBO. Het staat op het niveau van een afgeronde opleiding hotelschool. Appellante is van mening dat zij in voldoende mate heeft aangetoond dat zij geschikt is voor het desbetreffende onderwijs en dat zij de Nederlandse en Engelse taal voldoende beheerst om het onderwijs met vrucht te volgen. Dit kan ook op andere wijze blijken dan door het afleggen van de staatsexamens.

Verweerder heeft toegelicht dat de werkervaring en vooropleiding van appellante onvoldoende bewijst dat zij beschikt over het voor de opleiding vereiste niveau. Dit dient te worden geobjectiveerd middels staatsexamens. Verweerder is van mening dat zij appellante inmiddels voldoende tegemoet is gekomen. Wat appellante betoogde in het gesprek van 15 april 2013 liet zien dat zij voldoende niveau heeft om haar enigszins tegemoet te komen. Er is toen gekeken naar de vakken zelf. Nederlands en Engels zijn uitermate van belang voor de studie en bovendien zou het gezien haar werkervaring voor appellante niet onoverkomelijk zijn om de staatsexamens voor deze vakken te behalen. Voorts wijst verweerder erop dat in het verleden problemen zijn ontstaan bij studenten die via een andere opleiding instroomden met een onvoldoende beheersing van de

Uitspraak
13-019
Blad 3/8

Nederlandse en Engelse taal. VWO-niveau is op deze gebieden derhalve een minimumvereiste. Er is gekozen voor staatsexamens op VWO-niveau, niet om deficiënties weg te werken, maar omdat dit niveau het beste aansluit op het wetenschappelijk onderwijs, nu een volledig vwo-diploma, rechtstreeks toegang biedt tot universitaire opleidingen. Er kan wel worden gevarieerd in het aantal staatsexamens dat wordt opgelegd. Voor het staatsexamen het vak KCV is gekozen omdat dit nauw aansluit bij de opleiding en bovendien ligt op het interessegebied van appellante. Het moet geen straf worden.

Appellante merkt op dat ook op andere wijze kan blijken dat zij voldoet aan de vereisten, genoemd in artikel 7.29 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek ("WHW"), dat zij blijkt heeft gegeven van geschiktheid voor het desbetreffende onderwijs en van voldoende beheersing van de Nederlandse en Engelse taal voor het met vrucht kunnen volgen van de opleiding.

Desgevraagd geeft verweerder aan dat de staatsexamens een objectieve manier zijn om te kunnen toetsen of aspirantstudenten over voldoende kennis beschikken. Verweerder licht toe dat hij ervoor heeft gekozen om de staatsexamens te gebruiken om invulling te geven aan de toets zoals genoemd in artikel 7.29 van de WHW. Daarbij kan ervoor worden gekozen om maximaal zes staatsexamens op te leggen.

Verweerder licht toe dat hij aan de hand van de vereisten genoemd in de onderwijs- en examenregeling heeft afgewogen welke staatsexamens niet in aanmerking kwamen. Aanvankelijk vielen Aardrijkskunde en Economie af, omdat deze niet relevant zijn voor de opleiding. Daarnaast is ervoor gekozen om twee moderne talen op te leggen, waardoor Duits afviel. Filosofie was in eerste instantie vanwege het abstracte denkniveau een eis, Frans als tweede voor het vakgebied belangrijke taal. KCV sluit goed aan en is een goede voorbereiding op het wetenschappelijk onderwijs. Geschiedenis had ze al gedaan. Naar aanleiding van het gesprek is er voor gekozen om de eis naar beneden bij te stellen.

Daarnaast heeft verweerder toegelicht dat, in tegenstelling tot het advies van het International Office, is besloten tot het opleggen van drie staatsexamens, omdat verweerder van mening was dat de appellante te weinig bewijs van voldoende voorkennis kon tonen

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met de op 5 februari 2013 door het College ontvangen brief van 4 februari 2013 heeft appellante tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 29 januari 2013. Het beroepschrift voldoet ook aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht ("Awb") en de WHW gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

**Uitspraak
13-019**

Blad 4/8

3. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het beroep richt zich tegen het besluit van 29 januari 2013, waarbij appellante voorwaardelijk is toegelaten tot de bacheloropleiding Art History.

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

In artikel 7.29 van de WHW is het volgende bepaald:

1. Het instellingsbestuur kan personen van eenentwintig jaar en ouder die niet voldoen aan de in artikel 7.24, eerste onderscheidenlijk tweede lid, bedoelde vooropleidingseis noch daarvan krachtens artikel 7.28 zijn vrijgesteld, van die vooropleidingseis vrijstellen, indien zij bij een onderzoek door een door het instellingsbestuur in te stellen commissie hebben blijk gegeven van geschiktheid voor het desbetreffende onderwijs en van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van dat onderwijs.
  2. De bij het onderzoek te stellen eisen worden opgenomen in de onderwijs- en examenregeling.
  3. Het instellingsbestuur kan ten aanzien van een bezitter van een buiten Nederland afgegeven diploma dat in het eigen land toegang geeft tot een opleiding aan een instelling voor hoger onderwijs, afwijken van de in het eerste lid genoemde leeftijdsgrens. Van die leeftijdsgrens kan het instellingsbestuur ook afwijken, indien in bijzondere gevallen geen diploma kan worden overgelegd.
- [...]

In de Onderwijs- en examenregeling 2012-2013 van de Faculteit der Geesteswetenschappen ('OER') is het volgende bepaald:

“Artikel 5.1 Rechtstreekse toegang

5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding hebben degenen die voldoen aan de voorwaarden genoemd in de artikelen 7.24, 7.25 en 7.28 van de wet.

Artikel 5.6 Colloquium Doctum

Ter uitvoering van het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de wet, is de in bijlage C opgenomen regeling van toepassing.

Bijlage C - Colloquium Doctum

Algemene Criteria

Bij het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de WHW, worden kandidaten op basis van de volgende criteria beoordeeld:

- Zij dienen minimaal te beschikken over een havo-diploma dan wel havo-niveau;
- Enige jaren relevante werkervaring;

Uitspraak

13-019

Blad 7/8

besluit dient te worden vermeld. In het besluit wordt vermeld dat de vooropleiding waarover appellant beschikt onvoldoende is om haar onvoorwaardelijk toe te laten tot de opleiding en dat zij een zestal deelcertificaten dient te behalen en overleggen alvorens zij definitief kan worden toegelaten. In het besluit wordt echter niet onderbouwd waarom vijf deelcertificaten behaald dienen te worden en waarom juist de vakken Nederlands, Engels, Filosofie, Frans en KCV zijn opgelegd. Vastgesteld moet dan ook worden dat het bestreden besluit onvoldoende is gemotiveerd, zodat dit in elk geval in strijd met artikel 3:47, eerste lid, van de Awb is genomen.

Vernietiging van het bestreden besluit op deze grond kan evenwel achterwege blijven, indien aan het bestreden besluit een deugdelijke motivering ten grondslag ligt, die alleen niet bij de bekendmaking van het besluit aan appellant is kenbaar gemaakt. Op basis van de toelichting ter zitting, is het College van oordeel dat daarvan in dit geval sprake is. Het ontbreken van een motivering heeft appellant er ook niet van weerhouden binnen de gestelde termijn tegen het besluit gemotiveerd beroep in te stellen. Nu gesteld noch anderszins gebleken is dat appellant door het achterwege laten van de motivering is benadeeld kan vernietiging van het bestreden besluit wegens een formeel motiveringsgebrek achterwege blijven.

Verweerder heeft toegelicht dat zij naar aanleiding van het beroep het Admissions Office van de universiteit heeft geraadpleegd en dat op 15 april 2012 een gesprek heeft plaatsgevonden met appellante. Voorts heeft verweerder toegelicht dat zij bereid is twee van de opgelegde staatsexamens, Frans en Filosofie, te laten vervallen waardoor drie staatsexamens over blijven, te weten, Nederlands, Engels en KCV.

Verweerder heeft voorts aangegeven dat appellante, uiteindelijk, drie staatsexamens dient af te leggen, en niet twee zoals het Admissions Office adviseerde, aangezien zij te weinig bescheiden heeft kunnen overleggen die haar voorkennis kunnen aantonen. Daarbij is gekozen voor de staatsexamens Nederlands en Engels op vwo-niveau, omdat kennis van deze vakken op VWO-niveau onontbeerlijk is voor het volgen van de bacheloropleiding. Voorts heeft verweerder gekozen voor het staatsexamen KCV, omdat dit nauw aansluit bij de studie en bovendien ligt op het interessegebied van appellante. Gebleken is dat studenten die dit vak op vwo-niveau hebben behaald, goed kunnen aansluiten in het programma.

Het College is van mening dat deze motivering het bestreden besluit kan dragen en maakt deze tot de zijne. Voor zover het beroep is gericht tegen het opleggen van de staatsexamens Nederlands, Engels en KCV, acht het College dit ongegrond. Het College heeft daarbij in aanmerking genomen dat verweerder in het schikkingsgesprek en ter zitting heeft medegedeeld dat de overige opgelegde staatsexamens komen te vervallen.

Uitspraak
13-019
Blad 7/8

Het College heeft daarnaast geconstateerd dat verweerder zich blijkens het bestreden besluit op het standpunt stelt dat appellante eerst de staatsexamens met goed gevolg moet hebben afgelegd, voordat zij aan de opleiding mag beginnen. Ingevolge bijlage C bij de OER dienen kandidaten de opgelegde vwo-staatsexamens en/of OU-cursussen evenwel uiterlijk vóór het begin van het academisch jaar volgend op het academisch jaar waarvoor zij een verzoek om toelating hebben ingediend, met succes te hebben voltooid.

Deze bepaling kan niet anders worden uitgelegd dan dat appellante de staatsexamens dient te hebben voltooid vóór het begin van collegejaar 2014/2015, maar dat zij reeds per 1 september 2013 met de bacheloropleiding kan beginnen. Indien zij uiterlijk per 1 september 2014 niet aan de voorwaarden voldaan heeft, zal de inschrijving worden beëindigd. Voor zover in het besluit is vermeld dat appellante de staatsexamens dient over te leggen vóórdat zij in het collegejaar 2013/2014 met de opleiding kan starten, is het besluit in strijd met de OER genomen en dient het in zoverre te worden vernietigd. Nu rechtstreeks uit de OER voortvloeit dat appellante per 1 september 2013 aan de opleiding kan beginnen, hoeft verweerder op dit punt geen nieuw besluit te nemen.

Uitspraak
13-019
Blad 7/8

4. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond, voor zover gericht tegen de in het besluit opgenomen voorwaarde dat appellante pas met de opleiding kan beginnen nadat zij de haar opgelegde staatsexamens met goed gevolg heeft afgelegd;
- II. vernietigt het besluit in zoverre;
- III. verklaart het beroep voor het overige ongegrond.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), dr. H.W. Sneller, dr. A.M. Rademaker, mr. C. de Groot en W. Labots LLB (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. W.J. de Wit.

mr. O. van Loon,
voorzitter

mr. W.J. de Wit,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: